Lieta Nr.A420411511
A-01333-12/28

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 22.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese T.Jefremova,

piedaloties atbildētājas Ādažu novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Ādažu novada domes Administratīvās komisijas pārstāvei *E.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Auto Statuss I" (reģistrācijas numurs 40103245231) pieteikuma par Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2010.gada 9.decembra lēmuma Nr.B68-19/21 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 24.novembrī plkst.15.00 Rīgas rajona Ādažu novada domes Būvvaldes zemes ierīkotāja SIA „Auto Statuss I" (turpmāk arī – pieteicēja) sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.EM 801759 (turpmāk arī – protokols) par to, ka nekustamajos īpašumos Ādažu novadā „Vecgraustas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*, kopplatība 4 ha) un „Jaunausmas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*, kopplatība 2,6 ha), kuru lietošanas mērķi ir zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība, teritorija ir nesakopta, proti, nav nopļauta zāle, tādējādi pieteicēja neievēroja Ādažu novada domes 2009.gada 24.novembra saistošo noteikumu Nr.31 „Saistošie noteikumi par vides sakoptības uzturēšanu un atkritumu apsaimniekošanu Ādažu novada teritorijā" (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr.31) 2.1.14.punktā noteiktās prasības.

[2] Ādažu novada domes Administratīvā komisija (turpmāk arī – atbildētāja) ar 2010.gada 9.decembra lēmumu Nr.B68-19/21 (turpmāk arī – Lēmums) nolēma sodīt pieteicēju ar naudas sodu Ls 150 apmērā un uzlikt par pienākumu pieteicējai sakopt īpašumu līdz 2011.gada 1.aprīlim. Lēmumā norādīts, ka lietā nav konstatēti vainu mīkstinoši apstākļi, bet ir konstatēts vainu pastiprinošs apstāklis - prettiesiska rīcība turpināta, neskatoties uz pilnvaroto personu prasību to izbeigt, un pārkāpums veikts atkārtoti gada laikā (pieteicēja jau ar Administratīvās komisijas 2009.gada 17.decembra lēmumu Nr.B68-25/26 sodīta saskaņā ar Ādažu novada domes Saistošo noteikumu Nr.10 "Par vides sakoptības uzturēšanu Ādažu novadā" 3.1.9.punktu - par zemes apsaimniekošanas pienākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu).

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot to atcelt.

[3.1] Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkts nosaka, ka nekustamā īpašuma īpašniekiem piederošā vai lietotājam lietošanā nodotās nekustamā īpašuma robežās ir pienākums lauksaimniecības zemēs nopļaut zālāju līdz katra gada 31.oktobrim. Līdz ar to ir noteikts tikai laika posms, līdz kuram lauksaimniecības zemēs nopļaujama zāle, bet nav norādīts periods, kas atsākas pēc 31.oktobra, proti, teorētiski Ādažu novada domes Būvvaldes pārstāvji var uzlikt par pienākumu nopļaut zālāju arī gada mēnešos, kad zāli klāj ledus vai bieza sniega kārta, kas pļaušanas darbus padara tehniski neiespējamus, kā arī to veikšana iznīcinātu pašu zālāju, kas tādējādi padara Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktu nepilnīgu.

[3.2] Pieteicēja uzskata, ka Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkts nesniedz norādi, kā persona, kura ir pārkāpusi šos noteikumus, var pārkāpumu novērst, ja līdz 31.oktobrim nav iespējams nopļaut zāli tehniski, ja uz tās ir ledājs vai sniegs.

[4] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā atbildētāja norāda, ka pieteikums ir noraidāms.

[4.1] Atbildētāja norāda, ka lietā nepastāv strīds par to, ka pieteicējai piederošajos īpašumos zālājs 2010.gadā nav pļauts, par ko pieteicējai, nepiedaloties pie protokola sastādīšanas, 2010.gada 24.novembrī tika sastādīts protokols un nosūtīts izskatīšanai Administratīvai komisijai.

Lēmums ir pamatots ar likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību" 30.pantu, kas nosaka, ka zemes lietotāja pienākums ir nodrošināt zemes izmantošanu atbilstoši tās mērķiem, nepieļaut zemes piesārņošanu ar atkritumiem, sakopt un uzturēt kārtībā esošo teritoriju, nepieļaut darbību, kas pasliktina citu zemes lietotāju zemes kvalitāti, bet likuma 40.pants nosaka, ka pašvaldības pienākums ir kontrolēt zemes izmantošanu un aizsardzību.

Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 210.panta otrā daļa nosaka, ka pašvaldību administratīvās komisijas izskata administratīvo pārkāpumu lietas par pašvaldību izdoto saistošo noteikumu pārkāpumiem.

Pamatojoties uz LAPK 26.panta trešo daļu un likuma „Par pašvaldībām" 43. panta pirmās daļas 6.punktu Ādažu novada dome 2009.gada 24.novembrī pieņēma Noteikumus Nr.31.

[4.2] Noteikumu Nr.31 1.3.punkts nosaka, ka šie noteikumi nosaka kārtību, kādā visām fiziskām un juridiskām personām, kuras īpašumā, lietošanā vai apsaimniekošanā Ādažu novada teritorijā ir nekustamais īpašums, jānodrošina tā un tam piegulošās publiskā lietošanā esošas teritorijas uzturēšana un sakopšana, kā arī atkritumu apsaimniekošanas kārtību Ādažu novada teritorijā.

Pieteicējai bija pienākums nopļaut zālāju savā īpašumā līdz 31.oktobrim. Tuvojoties Noteikumos Nr.31 noteiktajam termiņam, zemes ierīkotāja apsekoja nekustamos īpašumus un konstatēja, ka īpašumos „Vecgraustas" un „Jaunausmas" zāle nav pļauta. Konstatējot, ka zemes gabali nav sakopti, t.i., nav nopļauti, ņemot vērā laika apstākļus un to, ka tuvojas Noteikumos Nr.31 noteiktais termiņš, atbildētāja brīdināja pieteicēju par nepieciešamību zāli nopļaut (2010.gada 20.oktobra vēstule). Tāpat pieteicēja tika brīdināta, ka zāles nenopļaušanas gadījumā, pieteicēja tiks saukta pie normatīvajos aktos noteiktās atbildības.

Zāles augšana ir dabisks process, kas tiešā veidā nerada acīmredzamu bīstamību, lai gan ilgstoši nepļauta zāle kaitē novada kopskatam. Normatīvajā aktā noteiktais termiņš (31.oktobris) ir norādīts kā termiņš, pēc kura pašvaldība ir tiesīga saukt personu pie administratīvās atbildības, ja normatīvajā aktā noteiktajā kārtībā personai uzliktie tiesiskie pienākumi netiek izpildīti. To, ka teritorija ir aizaugusi, apliecina arī Lauku atbalsta dienesta Lielrīgas reģionālās lauksaimniecības pārvaldes apsekošanas rezultāti.

[4.3] Atbildētāja norāda, ka ir vispārzināms fakts, ka rudenī nenopļauta zāle pavasarī veido kūlu un kūlas ugunsgrēku dēļ iet bojā īpašumi, dzīvnieki un cilvēki. Tādējādi zāles nepļaušanas bīstamība izpaužas tajā, ka nenopļauta zāle nākamajā gadā (pēc veģetācijas aktīvā posma izkalstot zālājam) kļūst par sausu, ugunsbīstamu kūlu.

Atbildētāja, uzliekot termiņu sakopt īpašumu līdz 2011.gada 1.aprīlim, vēlas izvairīties no situācijas, ka sausā zāle, turklāt tik lielā platībā, pie labvēlīgiem apstākļiem var aizdegties un radīt postu dabai, cilvēkiem, īpašumiem. Aprīlis parasti ir tas mēnesis, kad visaktīvāk notiek kūlas dedzināšanas darbi. Ir pilnīgi loģiski, ja aprīlī zemi klās ledus un sniegs, īpašuma sakopšanas darbus nevarēs veikt, bet tas nenozīmē, ka, iestājoties pavasarim un nokūstot sniegam, pieteicējai nebūs jāsakopj savs īpašums. Veids, kādā pieteicēja to darīs – pļaus, ars, ecēs utt. ir pieteicējas ziņā. Galvenais ir novērst kūlas veidošanos, jo LAPK 52.panta otrā daļa paredz atbildību par zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos. Zemes gabala nesakopšanas gadījumā, pieteicēja pavasarī tiks saukta pie LAPK noteiktās atbildības.

[4.4] Tāpat atbildētāja norāda, ka par nepieciešamību zālāju nopļaut līdz 31.oktobrim pieteicēja zināja, jo identiskā situācijā pieteicēja jau bija iepriekšējā gadā sodīta par zāles nepļaušanu īpašumos „Vecgraustas" un „Jaunausmas" saskaņā ar Ādažu novada domes 2009.gada 28.aprīļa saistošo noteikumu Nr.10 „Saistošie noteikumi par vides sakoptības uzturēšanu Ādažu novada teritorijā" 3.1.9.punktu (2009.gada 17.decembrs lēmums Nr.B68-25/26).

[4.5] Atbildētāja paskaidro, ka pieteicējai, ievērojot visas spēkā esošās tiesību normas, ir tikušas dotas iespējas aizstāvēt savas intereses un tiesības.

Pieteicēja uz aicinājumu protokola sastādīšanai nav atsaukusies. To, ka pieteicēja tika aicināta uz protokola sastādīšanu un paskaidrojumu sniegšanu, pierāda lietā esošais Ādažu novada domes zemes ierīkotājas uzaicinājums, kas izsūtīts kā ierakstīta vēstule 2010.gada 11.novembrī uz pieteicējas juridisko adresi, ar norādi ierasties Ādažu novada Būvvaldē 2010.gada 22. vai 23.novembrī saistībā ar īpašumu nesakārtošanu – zāles nepļaušanu. Turklāt vēstulē norādīts, ka neierašanās gadījumā protokols tiks sastādīts bez personas klātbūtnes. Pieteicēja uz protokola sastādīšanu neieradās un nekādi paskaidrojumi Būvvaldē netika iesniegti.

LAPK 248.[1] pants nosaka, ka, ja objektīvu iemeslu dēļ administratīvā pārkāpuma protokolu nav iespējams sastādīt tās personas klātbūtnē, kuru sauc pie administratīvās atbildības, to sastāda bez minētās personas klātbūtnes un protokola kopiju nosūta pa pastu ierakstītā sūtījumā uz attiecīgās personas deklarēto (vai norādīto) dzīvesvietas adresi. Šādā gadījumā uzskata, ka persona ir iepazinusies ar administratīvā pārkāpuma protokolu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Saskaņā ar LAPK 249.pantu protokola kopija ierakstītā sūtījumā tika nosūtīta pieteicējai uz viņas juridisko adresi.

Protokola 9.punktā ir norādītas personas tiesības un pienākumi saskaņā ar LAPK 260.pantu.

[4.6] Pieņemot lietā Lēmumu par naudas soda uzlikšanu pieteicējai Ls 150 apmērā, atbildētāja ir ņēmusi vērā samērīguma principu, t.i., ka labums, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir lielāki, nekā viņa tiesību ierobežojums. Soda kā piespiedu līdzekļa speciālas prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai to neizdarītu citas personas.

Atbildētāja, pieņemot Lēmumu, konstatēja, ka lietā ir vainu pastiprinoši apstākļi – prettiesiska rīcība turpinās, neskatoties uz pilnvarotās personas prasību to izbeigt. Par to liecina 2010.gada 11.novembrī sastādītais apsekošanas akts. Pieteicēja par šāda veida pārkāpumu ir sodīta atkārtoti, jo ar Administratīvās komisijas 2009.gada 17.decembra lēmumu Nr.B68 25/26 pieteicējai ir uzlikts naudas sods Ls 120 apmērā par zāles nepļaušanu, saskaņā ar tajā laikā spēkā esošajiem saistošajiem noteikumiem Nr.10 ,,Par vides sakoptības uzturēšanu Ādažu novadā", ko pieteicēja ir pārsūdzējusi tiesā.

Pieteicēja nav kritiski izvērtējusi savas iepriekšējās darbības un nav izdarījusi nepieciešamos secinājumus, lai šādas darbības neatkārtotos.

Līdz ar to atbildētāja uzskata, ka pieteicējai uzliktais sods ir samērīgs, jo tas ir stipri zem vidējā, kādu var piemērot par šo noteikumu pārkāpumu, kas nozīmē, ka sekas, kas radīsies, ja pārkāpums netiks novērsts, var būt smagas – vides, personu veselības un dzīvības, mantas apdraudējums, jo no nenopļautas zāles nākamā gada pavasarī veidojas kūla, kas pie labvēlīgiem apstākļiem var aizdegties.

[5] Uz tiesas sēdi pieteicēja nebija ieradusies. Ņemot vērā, ka par tiesas sēdes laiku un vietu pieteicējai bija paziņots likumā noteiktajā kārtībā un pieteicēja nebija ziņojusi tiesai par savas neierašanās iemesliem, kā arī nebija lūgusi tiesai izskatīt lietu bez pieteicējas klātbūtnes, tiesa atzina, ka pieticēja uz tiesas sēdi nav ieradusies neattaisnoti, taču lietu iespējams izskatīt bez pieteicējas klātbūtnes.

[6] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāve pieteikumu neatzina uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieka paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[8] Saskaņā ar LAPK 285.pantu tiesa, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pārsūdzētā lēmuma likumību un pamatotību. Līdz ar to tiesa vērtē, vai pārsūdzētais lēmums atbilst tiesību normām un ir pamatots ar pārbaudītiem un pierādītiem faktiskajiem apstākļiem, respektīvi, vai pieteicējs ir pamatoti atzīts par vainīgu konkrētā

administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un vai pieteicējam līdz ar to ir piemērots atbilstošs administratīvais sods.

[9] Administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Proti, lai personu administratīvi sodītu (un lēmums par sodīšanu būtu tiesisks un pamatots), jākonstatē LAPK paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums – administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse *(sal. Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 22.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-571/2006 8.punkts).*

Konkrētajā gadījumā Lēmums ir pamatots ar Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktu un 7.3.punktu.

Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkts noteic, ka nekustamā īpašuma īpašniekam piederošā vai lietotājam lietošanā nodotā nekustamā īpašuma robežās ir pienākums lauksaimniecības zemēs nopļaut zālāju līdz katra gada 31.oktobrim.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.31 7.3.punktu fiziskām un juridiskām personām par Noteikumu 2.1.14.apakšpunkta nepildīšanu uzliek naudas sodu – fiziskām personām līdz Ls 250 vai izsakot brīdinājumu, juridiskām personām līdz Ls 750.

Līdz ar to konkrētajā lietā tiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, ir jāpārbauda, vai pieteicējas darbībās ir konstatējams Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktā paredzētais administratīvā pārkāpuma sastāvs.

[10] Pārkāpuma objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu konstatē, izvērtējot lietā esošos pierādījumus.

Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar šā panta otro daļu panta pirmajā daļā minētos faktus citstarp konstatē ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar liecinieku liecībām un citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (foto, video) (..)).

Tātad par pierādījumiem administratīvā pārkāpuma lietā var kalpot administratīvā pārkāpuma protokols, personas paskaidrojumi, liecinieku liecības, sastādītie ziņojumi, fotogrāfijas un citi dokumenti.

[11] Pārbaudot lietā esošos pierādījumus, tiesa konstatē:

[11.1] Ādažu novada Būvvaldes zemes ierīkotāja 2010.gada 6.oktobrī sastādīja apsekošanas aktu, konstatējot, ka pieteicējai piederošā nekustamā īpašuma „Vecgraustas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) un „Jaunausmas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) teritorija nav sakārtota, proti, nav nopļauta zāle *(20.lietas lapa).*

[11.2] 2010.gada 13.oktobrī pieteicējai piederošajos nekustamajos īpašumos uzņemtajā fotogrāfijā *(25.lietas lapa)* redzams, ka īpašumi nav kopti, proti, īpašumi ir aizauguši ar garu, pāraugušu zāli.

[11.3] 2010.gada 20.oktobrī pieteicējai nosūtīta vēstule Nr.07-1-5-10/326, kurā norādīts, ka Ādažu novada Būvvaldes zemes ierīkotāja, pamatojoties uz Noteikumiem Nr.31, 2010.gada 6.oktobrī apsekoja nekustamo īpašumu „Vecgraustas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) un „Jaunausmas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) un konstatēja, ka teritorija ir noaugusi ar garu zāli.

Ar vēstuli pieteicēja informēta, ka Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkts uzliek par pienākumu zālāju nopļaut līdz 2010.gada 31.oktobrim. Ar vēstuli pieteicēja ir arī brīdināta, ka gadījumā, ja minētā teritorija netiks sakopta līdz noteiktai dienai, atbildētāja patur tiesības šo jautājumu atrisināt saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

[11.4] Ādažu novada Būvvaldes zemes ierīkotāja 2010.gada 11.novembrī sastādīja apsekošanas aktu, konstatējot, ka pieteicējai piederošā nekustamā īpašuma „Vecgraustas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) un „Jaunausmas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) teritorija joprojām nav sakārtota, proti, nav nopļauta zāle *(21.lietas lapa).*

[11.5] 2010.gada 13.novembrī pieteicējai ierakstītā pasta sūtījumā nosūtīta vēstule Nr.07.1-5-10/397 ar uzaicinājumu 2010.gada 22. vai 23.novembrī ierasties Ādažu novada būvvaldē uz

administratīvā pārkāpuma protokola par nekustamā īpašuma „Vecgraustas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) un „Jaunausmas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) teritorijas nesakārtošanu – zāles nenopļaušanu, sastādīšanu *(22.-23.lietas lapa).*

[11.6] Lauku atbalsta dienesta Lielrīgas reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2010.gada 13.novembra vēstulē Nr.3/2-2-7/2401, kas adresēta Ādažu novada domei *(30.-36.lietas lapa),* norādīts, ka ir veikta lauksaimniecībā izmantojamās zemes vienību apsekošana un noteiktas neapstrādātās vienības, pamatojoties uz Valsts zemes dienesta sniegtajiem nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem (pēc stāvokļa uz 2010.gada 3.martu). Vēstules pielikumā esošajā tabulā citstarp norādīts, ka zemesgabals ar kadastra Nr.*/kadastra numurs/ (pieteicējai piederošais nekustamais īpašums „Jaunausmas")* 2,3 ha platībā ir aizaudzis (uz 2010.gada 27.septembri).

[11.7] 2010.gada 24.novembrī Rīgas rajona Ādažu novada domes Būvvaldes zemes ierīkotāja pieteicējai sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu *(18.-19.lietas lapa),* kura saturs atspoguļots šā sprieduma 1.punktā.

Papildus protokolā norādīts, ka uz aicinājumu ierasties uz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu pieteicējas pilnvarotais pārstāvis nav atsaucies.

[12] Lietā nav strīda, ka pieteicēja ir nekustamā īpašuma „Vecgraustas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) un „Jaunausmas" (kadastra Nr. */kadastra numurs/*) īpašniece, kā arī nav strīda par to, ka līdz 2010.gada 31.oktobrim zāle minētajos īpašumos nebija nopļauta. Minētos faktus pieteikumā pieteicēja nav noliegusi.

No minētā secināms, ka pieteicēja apstrīd to, ka ir izdarījusi Lēmumā minēto administratīvo pārkāpumu, proti, pieteicēja neatzīst, ka būtu pārkāpusi Noteikumi Nr.31 2.1.14.punkta prasības, jo uzskata, ka minētā tiesību norma ir nepilnīga, jo ziemas laikā zāli nopļaut nav iespējams.

Tādējādi, tiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai pieteicēja ir izdarījusi Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkta prasību pārkāpumu, kādi pierādījumi to apstiprina, kā arī, vai šie pierādījumi ir pieļaujami, lai varētu apstiprināt lietā konstatētos faktus.

[13] No iepriekš citēto Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkta un 7.3.punkta izriet, ka tieši attiecīgā nekustamā īpašuma īpašnieks vai lietotājs (konkrētajā gadījumā – pieteicēja) ir atbildīgs par to, lai īpašuma teritorija būtu sakopta, proti, tajā būtu nopļauta zāle, tādējādi nepieļaujot kūlas veidošanos.

Līdz ar to Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkta mērķis ir nepieļaut kūlas veidošanos un novērst iespējamo kūlas dedzināšanu nākamā gada agrā pavasarī.

Zāles augšana ir dabisks process, kas tiešā veidā nerada acīmredzamu bīstamību. Tā kā Noteikumos Nr.31 ir noteikts termiņš, kādā nopļaujama zāle, lai noteiktu, kurā brīdī zāles nepļaušana kļūst administratīvi sodāma, ir svarīgi, kurā brīdī ir iestājies administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Latviešu valodas skaidrojošajā vārdnīcā (http://www.ailab.lv/vardnica/) viena no vārda „kūla" nozīmēm ir „pērnā gada zāle".

Ir vispārzināms, ka kūlas ugunsgrēku dēļ iet bojā īpašumi, dzīvnieki un cilvēki. Tādējādi zāles nepļaušanas bīstamība izpaužas tajā, ka nenopļauta zāle nākamajā gadā (pēc veģetācijas aktīvā posma izkalstot zālājam) kļūst par sausu, ugunsbīstamu kūlu. Līdz ar to zāles nepļaušana nav prettiesiska pati par sevi, bet gan tāpēc, ka tās nepļaušanas dēļ rodas kūla.

Tādēļ brīdis, kad zāles nepļaušana kļūst administratīvi sodāma (iestājas administratīvā pārkāpuma sastāvs), ir saistāms ar kūlas izveidošanos, jo, kamēr zāle aug un zaļo, to ir iespējams nopļaut un novērst kūlas veidošanos, neradot apdraudējumu sabiedrībai.

Ievērojot minēto, tiesību normā noteiktais termiņš – līdz katra gada 31.oktobrim – tiesas ieskatā, atzīstams par samērīgu un pietiekamu, lai nekustamā īpašuma īpašnieks savās lauksaimniecības zemēs varētu veikt zāles nopļaušanas darbus.

Tādējādi, lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības atbilstoši minētajām tiesību normām, nepieciešams konstatēt, ka persona, kuras īpašumā ir attiecīgais nekustamais īpašums, līdz attiecīgā gada 31.oktobrim nav nopļāvusi zāli savā īpašumā.

[14] No lietā esošajiem pierādījumiem ([11]) izriet, ka pieteicējai piederošais īpašums „Jaunausmas"(kadastra Nr. */kadastra numurs/*) ir aizaudzis jau 2010.gada 27.septembrī ([11.6]).

Fakts, ka pieteicējai piederošajos īpašumos (kadastra Nr. */kadastra numurs/*, kadastra Nr. */kadastra numurs/*) nav nopļauta zāle, ir konstatēts arī 2010.gada 6.oktobrī ([11.1]), par ko pieteicēja ar 2010.gada 20.oktobra vēstuli Nr.07-1-5-10/326 ([11.2]) tika arī savlaicīgi brīdināta, ka saskaņā ar Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktu pieteicējai piederošajos īpašumos (kadastra Nr. */kadastra numurs/*, kadastra Nr. */kadastra numurs/*) zāle jānopļauj līdz 2010.gada 31.oktobrim. 2010.gada 13.oktobrī pieteicējai piederošajos nekustamajos īpašumos uzņemtajā fotogrāfijā redzams, ka īpašumi ir aizauguši ar garu, pāraugušu zāli ([11.2]). Atkārtotas apskates laikā 2010.gada 11.novembrī konstatēts, ka pieteicēja savos īpašumos zāli joprojām nav nopļāvusi ([11.4]), tādējādi 2010.gada 13.novembrī pieteicējai tika nosūtīts uzaicinājums uz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu ([11.5]). No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējas pārstāvis uz administratīvā protokola sastādīšanu nebija ieradies un protokols par Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkta prasību neievērošanu pieteicējai sastādīts bez pieteicējas pārstāvja klātbūtnes ([11.7]).

Tādējādi ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka pieteicēja līdz 2010.gaa 31.oktobrim nebija veikusi nekādas darbības, lai veiktu nepieciešamos darbus zāles nopļaušanai savos īpašumos.

Savukārt novērtējot lietā esošo fotogrāfiju ([11.2]), tiesa secina, ka zāle ir ilgstoši nepļauta, pāraugusi, izkaltusi un jau sagūlusi veldrē, tādējādi pavasarī, iestājoties siltam laikam, tā kļūs ugunsbīstama.

Tiesas ieskatā, minētie pierādījumi apliecina, ka pieteicēja kā nekustamo īpašumu īpašniece līdz 31.oktobrim nebija izpildījusi Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktā noteikto pienākumu par zāles nopļaušanu savā īpašumā. Vienlaikus tiesa konstatē, ka atbildētāja bija jau laicīgi pieteicēju pirms Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktā noteiktā termiņa iestāšanās informējusi par pieteicējas pienākumu, kas izriet no Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkta, tomēr pieteicēja to nav ņēmusi vērā.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka pieteicēja savos īpašumos līdz 2010.gada 31.oktobrim nav nopļāvusi zāli. Tādējādi secināms, ka pieteicēja nav izpildījusi tiesību normās noteikto pienākumu par sava īpašuma sakopšanu – zāles nopļaušanu, tāpēc pieteicēja ir saucama pie administratīvās atbildības par Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkta prasību neievērošanu.

[15] Tiesa jau iepriekš atzina, ka Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkta mērķis nav principiāla personas sodīšana par zāles nepļaušanu, bet gan kūlas veidošanās novēršana, t.i., lai nākošajā gadā neveidotos ugunsgrēka draudi, ņemot vērā pieteicējas īpašumā esošo lauksaimniecības zemju platības, kas varētu apdraudēt arī tuvumā esošos īpašumus. Tāpēc jau pirms Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktā noteiktā termiņa iestāšanās, kad atbildētāja konstatēja, ka pieteicēja nav nopļāvusi sev piederošajos zemesgabalos zāli, pieteicēja tika brīdināta par to, ka, ja zāle netiks nopļauta līdz 2010.gada 31.oktobrim, pastāv iespēja pieteicēju saukt pie administratīvās atbildības. Tādējādi pieteicējai ir darīts zināms, ka viņai piederošajos īpašumos ir nepļauta zāle, un pieteicēja mudināta nopļaut zāli, lai novērstu iespējamo pārkāpumu.

Tiesas ieskatā, šāda rīcība ir samērīga un atbilst labas pārvaldības principam, sasniedzot tiesiskās kārtības nodrošināšanu ar preventīviem līdzekļiem.

Turklāt jāņem vērā, ka pieteicējai jau iepriekšējā gadā bija sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un pieņemts lēmums Nr.B68-25/26 *(37.lietas lapa)* par identisku pārkāpumu. Līdz ar to pieteicēja zināja par zāles pļaušanas nepieciešamību līdz 31.oktobrim.

[16] Tiesa konstatē, ka faktu, ka zāle līdz 2010.gada 31.oktobrim nav pļauta, pieteikumā nenoliedz arī pati pieteicēja. Tomēr, pieteicējas ieskatā, Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkts ir nepilnīgs, jo neparedz regulējumu gadījumos, kad līdz 31.oktobrim nav iespējams tehniski nopļaut zāli tādēļ, ka zemi klāj sniegs vai ledus.

Izvērtējot minēto pieteicējas argumentu, tiesa secina, ka tas ir nepamatots un noraidāms, jo kā izriet no Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra interneta mājas lapā (skat. www.meteo.lv/public , aplūkots 2012.gada 18.jūnijā) publiski pieejamās informācijas, tad 2010.gada 31.oktobrī vidējā gaisa temperatūra Rīgā bija $+7^0$C, līdzīga gaisa temperatūra bija arī visa oktobra mēneša beigās, kas nozīmē, ka uz zemes vēl nevarēja būt paliekošs sniegs vai ledus, kas traucētu pieteicējai nopļaut zāli līdz Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktā noteiktajam termiņam (līdz 31.oktobrim).

Turklāt, tā kā pieteicējai pieder lauksaimniecībā izmantojama zeme, ir saprātīgi, ka tā tiek nopļauta pirms aktīvais augu valsts veģetācijas periods ir beidzies. Latvijā parasti jau oktobra sākumā izbeidzas aktīvais augu valsts veģetācijas periods (skat. www.saimnieks.lv/SaimnieksLV/7208/comments, aplūkots 2012.gada 18.jūnijā), līdz ar to pieteicējai, saprātīgi apsaimniekojot lauksaimniecības zemi, nevajadzētu rasties problēmām nopļaut zemi līdz Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktā noteiktajam termiņam.

[17] Pieteicējai ar Lēmumu uzlikts arī pienākums līdz 2011.gada 1.aprīlim sakopt īpašumu. Līdz ar to tas ir jau jautājums par Lēmuma izpildi. Tas savukārt nozīmē, ka arī pieteicējas arguments, ka atbildētāja var uzlikt par pienākumu novērst pārkāpumu arī gadalaikā, kad zemi klāj sniegs vai ledus, neietekmē to, vai pieteicēja ir vai nav pieļāvusi Noteikumu Nr.31 2.1.14.punktā noteikto pārkāpumu.

Vienlaikus tiesa norāda, ka, kā izriet no atbildētāja rakstveida paskaidrojuma, tad tajā gadījumā, ja pieteicējas īpašumus aprīlī vēl klātu sniegs un ledus, pieteicējai īpašumi būtu jāsakopj tiklīdz sniegs un ledus būtu nokusis.

[18] Tiesa vērtē, vai iestāde ir pareizi izdarījusi lietderības apsvērumus un noteikusi samērīgu sodu par izdarīto administratīvo pārkāpumu.

LAPK 32.pants paredz, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Atbildība par Noteikumu Nr.31 2.1.14.punkta prasību neievērošanu, kā jau iepriekš arī norādīts, paredzēta Noteikumu Nr.31 7.3.punktā, kas noteic, ka fiziskām un juridiskām personām par Noteikumu 2.1.14.apakšpunkta nepildīšanu uzliek naudas sodu – fiziskām personām līdz Ls 250 vai izsakot brīdinājumu, juridiskām personām līdz Ls 750.

Pieteicēja ir sodīta ar naudas sodu 150 latu apmērā. Līdz ar to tiesa konstatē, ka pie administratīvās atbildības sauktajai personai ir piemērots naudas sods, kas ir tuvāks minimālajai sankcijai, kādu paredz Noteikumu Nr.31 7.3.punkts.

Saskaņā ar LAPK 34.panta pirmās daļas 2.punktu atbildību par administratīvo pārkāpumu pastiprina apstāklis, ja gada laikā atkārtoti izdarīts līdzīgs pārkāpums, par kuru persona jau administratīvi sodīta.

Pieteicējai ir konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis – prettiesiska rīcība turpināta, neskatoties uz pilnvaroto personu prasību to izbeigt, un pārkāpums veikts atkārtoti gada laikā (pieteicēja jau ar Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 17.decembra lēmumu Nr.B68-25/26 sodīta saskaņā ar Ādažu novada domes Saistošo noteikumu Nr.10 "Par vides sakoptības uzturēšanu Ādažu novadā" 3.1.9.punktu - par zemes apsaimniekošanas pienākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu. Saskaņā ar Tiesu informācijas sistēmā pieejamo Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 29.marta spriedumu lietā Nr.A420579510 2009.gada 17.decembra lēmums Nr.B68-25/26 atstāts negrozīts, bet pieteicējas pieteikums noraidīts. Minētais spriedums nav pārsūdzēts un stājies spēkā 2011.gada 19.aprīlī).

Ņemot vērā pieteicējas izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu (ilgstošs administratīvais pārkāpums vides aizsardzības jomā, kas var radīt vides, personu veselības un dzīvības, mantas apdraudējumu), pieteicējas vainas pakāpi (nodoms) un mantisko stāvokli (nekustamā īpašuma īpašniece), kā arī konstatējot pieteicējas atbildību pastiprinošu apstākli - prettiesiska rīcība turpināta, neskatoties uz pilnvaroto personu prasību to izbeigt, un pārkāpums veikts atkārtoti gada laikā, tiesa uzskata, ka pieteicējai piemērotais naudas sods Ls 150 apmērā ir samērīgs un atbilstošs izdarītajam pārkāpumam.

[19] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka Lēmums pieņemts, ievērojot procesuālos priekšnoteikumus, un atbilst materiālo tiesību normām, tāpēc atstājams spēkā, bet pieteicējas pieteikums noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1. punktu, kā arī uz Administratīvā procesa likuma 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2010.gada 9.decembra lēmumu Nr.B68-19/21, bet sabiedrības ar ierobežotu atbildību„Auto Statuss I" pieteikumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2012.gada 22.jūnijā

Tiesnese T.Jefremova